

Kleinheincz Csilla: Ólomerdő

(részlet)

Delta Műhely sorozat

Emese berohant a házba, föl a lépcsőn. Majdnem elesett, de megtámaszkodott a magas lépcsőfokon, és lihegve szaladt tovább. Papírsárkány, gondolta, most fúj a szél, kivihetem a papírsárkányt.

Két napja készítették az iskolában; a sárkánynak majomarca volt, barna filctollal gondosan megrajzolt szőrszálakkal és nagy, vigyorgó szájjal. A farka kék meg sárga.

Azóta nem fújt rendes szél; Apa legalábbis azzal vigasztalta, hogy a sárkány azért nem repül, mert nincs, ami vigye. De most föltámadt, és vele együtt Emese reménye is, hogy a majma szárnyra kap.

Fölért az emeletre, a szobájába rohant, aztán megtorpant.

A lihegés, a sárkány színes képe miatt nem figyelt föl rá korábban: sírás halk hangja verődött a házban ide-oda, akár egy bent rekedt rigó.

Kínézett. Az emeleti közlekedőfolyosó másik végében, a sarokban kuporogva anyja ült egy létra mellett, és sírt.

Félelmetes, ha a felnőttek sírnak – azért vannak, hogy a gyerekeket vigasztalják, de ki vigasztalja őket? Érezte, hogy most jönnie kéne valaminek, valakinek, aki tesz róla, hogy Anya abbahagyja a sírást. De nem jött senki, és a hang egyre jobban fájt neki.

Tétován elindult. Máskor, ha anyja tekintetére ereszkedett a szomorú tompaság, tudta, mit tegyen. Ki nem mondott egyezés élt köztük: ő bohóckodott vagy cicásan odabújt, Anya pedig megint mosolygott, még ha

csak rövid időre is. Mindketten csak megjátszották, a jókedvet és a megnyugvást egyaránt, de Emese számára a mintha-világ éppolyan valóságos volt, mint az igazi. Neki ennyi is elég volt.

Könnyekkel azonban még nem találkozott, és ez megrémítette. Nem tudta, mit tegyen.

Anya fölnézett rá, ahogy közeledett – ülve alacsonyabb volt, mint ő –, de nem mosolyodott el, csak nézte nagy, nedves szemével. Legszívesebben elrohant volna.

Ehelyett azonban kinyújtotta kezét, és óvatosan megsimogatta anyja térdét.

–Na – mondta.

–Szia – suttogetta vissza Anya, és letörölte könnyeit. Elmosolyodott, de Emese azt kívánta, bárcsak ne tette volna. A mosoly jobban fájt neki, mint a sírás.

Hallgattak, aztán Emese megkérdezte:

–Mit csináltál? Elestél?

Az elesés és utána a sírás tiszta sor. Ha Anya azt mondaná: igen, akkor megnyugodhatna, még ha tudja is, hogy valószínűleg más történt. Anya sohasem esett el, soha nem verte be a könyökét vagy a fejét semmibe, ő mindig olyan könnyedén járt, mintha táncolna. De ha rábólintana, megint úgy csinálhatnának, mintha, és akkor...

–Nem. Föl akartam menni a padlásra.

Összerezzen, és fölnézett a mennyezetbe vágott csapóajtóra.

–Tudom, hogy ijesztő – mondta Anya, és meleg keze megpihent a kislány vállán –, de nagyon fontos. Muszáj volt megpróbálnom.

Ott sötét van, akarta mondani, de nem jött ki hang a torkán. Pókhálókra gondolt és dohszagra – halálsötét, súgta oda neki Laci az iskolában, aki már látott

horrorfilmet, és erre szörnyen felvágott.

Anyának eddig sírós volt az arca, de most megváltozott: úgy tűnt, elfogytak a könnyei. Emese gondolkodás nélkül odabújt hozzá.

-Én nem tudok fölmenni - suttogta Anya. - Próbáltam, de nem megy.

-Akkor ne menj - jelentette ki.

Meleg karok ölelték át, de nem puha fészekbe húzták; fejük összekoccant. Egyforma szőke tincseik összekeveredtek, és szemük olyan közel került egymáshoz, hogy jól látták egymás íriszének cirmait. Anya szeme fehérjében vörös erek futottak szét.

-Tündérkém - mondta, ezt már nem a megnyugtató vagy szomorú hangján, hanem valamilyen másikon, ami zavarta Emesét. - Nekem kell az, ami a padláson van. Nem fordíthatok hátat neki. Nagyon kell.

Azt, hogy nagyon kell, értette. Neki is: valami vagy nagyon kellett, vagy egyáltalán nem.

-Akkor menj fel.

Anya elmosolyodott.

-De hisz nem tudok. Nem enged.

-Ki?

Nem kapott választ.

-Ki?

-Aki kíváncsi, hamar megöregszik - mondta Anya, de szavai üresen csengtek. Szeme még hajuk árnyékában is nagy volt és ragyogó. - De... te fölmehetnél.

-Nem.

-Itt lennék lent, vigyáznék... Csak le kéne hoznod valamit.

-Nem!

Nagy, fényes szemek.

-Igazad van, nem kérhetek tőled ilyesmit.

Alighogy kimondta, Emese szíve elfacsarodott. Te vagy az oka, szidta magát, most miattad szomorú.

Kibontakozott az ölelésből, de nem futott el. Szeretett volna elbújni, de nem tudott megmozdulni. A padlószőnyeget bámulta inkább.

-Van fönt egy láda. Le van lakatolva.

Anya keze megjelent a padlószőnyeg fölött. Tenyerén egy lapos kulcs feküdt, ugyanolyan, mint amelyik a fészert nyitotta.

-Van benne valami... - habozott. - Nem mondhatom meg, mi az. De látni fogod.

Fölsandított Anya arcába. Nem úgy nézett ki, mint aki be akarja csapni.

-Most nincs olyan sötét fönt, és azt hiszem, nincs is nagyon eldugva. Én úgysem nyúlhatok hozzá. Te talán... Bár...Persze poros lesz...

Emese hallgatott.

-Megtennéd? Fölmennél?

Szíve hevesen dobogott. Dohos sötétség honolt odafent. Soha nem járt még fönt, éppen ezért nem bízott a padlásban. Akármi lehet ott. Lesben.

-Félsz, ugye? - Anya futólag megölelte. - Ne haragudj, nem szép tőlem.

-Miért kell?

-Mert nélküle nem vagyok egész. Ezt érted?

Megrázta fejét, aztán bólintott. A szürke fény a szemében és arcán: a hiány az a szürkeség.

-Nagyon fontos?

Lényegi kérdés volt, és ezt mindketten tudták. Látszott Anya tekintetén, ahogy a választ fontolgatta, és egy pillanatra úgy festett, nemet mond.

-Igen.

Fölnézett a padlás csapóajtájára.

-Énekelj! Jó?

Anya nem köszönte meg szóval, csak bólintott, Emese kezébe nyomta a kulcsot, és fölágaskodva kipattintotta a csapóajtó két zárját, lehajtotta a négyszögletes ajtót, aztán odatámasztotta a zörgő létrát.

Emese odaállt a létra aljába, és fölnézett. A nyílásból sötétség bámult vissza rá. Majdnem megfordult, hogy visszaszívja, amit mondott, de Anya akkor kezdett énekelni. Először halkán, remegő hangon, aztán

hangosabban.

A kedvenc dalát énekelte, azt, amit senki más nem ismert, sem az óvodában, sem az iskolában.

-Elforral a hajnal, villan páratestem...

Megindult fölfelé, együtt emelkedett az énekkel. Anyja keze a derekán nyugodott, tolt a fölfelé. Tenyerének melege szétsugárzott a hátán.

Minden rendben lesz, Anya énekel.

-Halpikkelyt szitálnak a felhők fejed felett...

A tenyér lesiklott derekáról, és Emese élesen beszívta a levegőt. Egy pillanatra megtorpant a létrán, de az ének nem maradt abba, ezért rátenyerelt a padlás padlójára, és fölhúzta magát.

Azt hitte, halottfeketeség lesz odafönt, de nem volt sokkal sötétebb, mint a saját szobája hajnalban, behúzott függöny mellett. A padlás ablaka koszos volt, de elég nagy, hogy így is beengedje a napfényt. A szürke pászma végignyalta a poros padlót és a dobozokat.

Az egyik sarokban két állványon régi ruhák lógtak lepkebábként, egy-egy akasztóra több is jutott. A falak mentén dobozok sorakoztak egymás hegyén-hátán. Az ablak alatt, a fölgöngyölt szőnyegek mellett nádszékek álltak. Nem voltak zugok, ahonnét rémek ugorhattak volna elő - minden szépen el volt rendezve, mintha nem is kacattár lenne, hanem lakószoba. Csak a vastag porréteg és a gerendák közti pókhálók mutatták,

hogy senki sem lakik a padláson.

-Felnézel: mit se látsz...

A porban kitaposott, sötét csík mutatta, merre szokott járni Apa. Nagy papucsának nyomai néhol elkanyarodtak erre-arra, de a fő csapás a bal oldali fal mellé vezetett, az egyik ládához.

Hátranézett, hogy biztos lehessen benne: semmi nem veti rá magát. Mögötte csak egy nagy, csukott szekrény volt, berepedt üvegajtóval. Visszafordította fejét, és halkán, óvatosan elindult a láda felé.

-Réten föléd szállok...

A padló nyikorgott, és Emese szíve - ének ide vagy oda - a torkába ugrott, ott verdesett, mintha ki akarna szökni. A ládához futott, hogy lábdobogással nyomja el a nyikorgást, aztán hátrapördült - senki -, mielőtt leguggolt volna a zár elé.

Közönséges, nagy lakat lógott a láda szájáról, hasonló ahhoz, ami a fészeren volt. Tudta, hogy azt hogyan kell kinyitni. A kulcsot alulról kellett beledugni, aztán elfordítani, és a lakat magától kipattant, még feszegetni sem kellett.

Megint körülnézett. A gerendák közti sötét nagy, éhes szemeket meresztett rá, és itt még az ének is halkabban hallatszott.

-Lefogom szemedet ezüst permetemmel.

A dal újramezdődött, Emese pedig sietve és ezért ügyetlenül kihúzta a lakat hurkát a láda gyűrűs zárjából. Valami neszezett a padláson, és hirtelen elhalkult az ének; helyette tompa dobb-dobb hallatszott: tulajdon szívverése. Gyorsan fölcsapta a láda fedelét. Valami fehér szövet hevert a fenekén. Kimarkolta, mellkasához szorította, aztán elfordult. A láda fedele nagy csattanással csapódott le, mint valami óriási száj.

Mіндеgy volt, hogy nem látott fönt semmit, és

hogy nem volt sötét – odarohant a csapóajtóhoz, ledugta lábát, és kalimpálva kereste a létrafokot. Két kéz kapta el a derekát és emelte le. Az ének abbamaradt, de ő már biztonságban volt, és nagy kortyokban nyelte a levegőt. Észre sem vette, hogy eddig visszafojtotta lélegzetét.

–Okos, ügyes – morogta Anya. Már egy ideje beszélt hozzá, de Emese csak most hallotta meg. – Nagyszerű vagy!

Kivette a kezéből az anyagot. Furcsa tapintása volt, mintha tollból lenne, de mielőtt jobban megnézhetne volna, Anya már fölállt, és két keze közé szorította a szövetet.

Ragyogott az arca, valami szörnyű diadal sugárzott róla, amitől Emese úgy érezte, mintha még fönt lenne a padláson, a láthatatlan leskelődő pillantásának kereszttüzeiben. Aztán a pillanat elmúlt, és megint Anya régi, szomorú tekintete szegeződött rá: ha lehet, ez még fájdalmasabb volt, mint előbb a ragyogás.

–Köszönöm – mondta, és mintha még szólni akart volna, de nem tudott. Lehajolt, és megcsókolta a homlokát. Forró csepp gördült a kislány bőrére. – Visszajövök. Hidd el, visszajövök. Ígérem. De most... el kell mennem.

Megfordult, és lerohant a lépcsőn.

Emese állt a létra mellett, és letörölte homlokáról a könnycseppet. Nem értett semmit. Csak valami nagy éhséget érzett, befejezetlenséget, mintha anyja elvett volna tőle valamit, aminek nála lett volna a helye.

Utána szaladt, de nem volt lent a földszinten. A bejárati ajtó kitárva; de nem volt kint a kertben sem. A kapu zárva, azt hiába rángatta.

Nyár volt, a fű a melegben szénaillatot párállt, a kerítés mellett magas málnatövek hajoltak a gyepre. A szilvafán rezegtek a levelek a szélben. Egy fehér madár

keringett az égen.

Azt mondta, visszajön, gondolta Emese a kertben állva, és később, éveken keresztül mindig, valahányszor az eszébe jutott.

Azt mondta, visszajön.
De nem jött vissza soha.

Soha nem volt még ilyen meleg a május. Az asztalon egy váza állt, benne egyetlen szál, erősen illatozó pünkösdi rózsával. Az U alakban összetolt iskolazöld padok mögött fejek hajoltak a papír fölé, időnként föl-fölpillantva. Ceruzák sercegetek, radírozás rezegtette meg az asztallapot, s Erzsi néni kezében a könyv lapjai olykor-olykor szisszenve fordultak egyet.

Emese is föltekintett néha, de az ő rajza egyáltalán nem vázát ábrázolt. A körvonalait még föl lehetett ismerni, de aztán beleolvadtak a papír széléről előburjánzó indákba. Bonyolult csomók és levelek nőttek be a rajzlapot, madarak lestek ki a tövises ágak mögül, fekete őzszemek villogtak.

Nem hitt a fehér papírban, sohase hitt; az ő képén mindenhol volt valami. Nem akadt bokor, amely mögött ne valamiféle lény lapult volna; állat, aki ne a bozótosból lépett volna elő. Némelyik fejjel lefelé állt, mert úgy akadt neki hely a csomók között – ebben a vadonban ez is lehetséges volt. Ilyennek képzelte azt a helyet is, ahonnan Anya jött régen.

A vonalak bizonytalanul kanyarogtak, és Emese sokszor nyúlt a radír után. Lelki szemei előtt tökéletesen tisztán látható volt a rengeteg, egészen a legapróbb részletig, ám eddig sohasem sikerült ugyanilyen részletességgel a papírra vetnie. Noha elég volt csak lehunynia szemét, hogy lássa – és néha, az erdő mögött

látott mást is, egy folyót, mintázatok kavargó folyamát –, ceruzája alatt mégis eltorzult, lényegét veszítette, pedig néha mintha magával ragadta volna. Tudta, hogy máshogy kéne kígyóznia az indáknak, elvesztett néhány szálat a nagy csomórajzolásban, de most már nem találta az így fölössé vált folyondárokat. Anyának könnyebben ment régen. Amikor mellette ült, akkor neki is természetesebben jöttek a minták. Megfordította a papírt, hátha úgy jobban látja a csomót.

Mehetnékje volt. Egy nyolchetes kismacskát hagyott a lakásban – azzal a feltétellel, hogy szombaton Gabi tényleg elviszi. Az állat előző nap érkezett, és Emese az egész estét azzal töltötte, hogy egy plüsskecskét lóbált előtte, miközben nézte, hogyan csetlik-botlik apró, rózsaszín tappancsain. Olyan ügyetlen volt, gondolta, és legszívesebben ablakot nyitott volna a házukra, hogy lássa, mit csinál a kiscica.

–De szép a vázád! – súgta bal oldalán Judit, és féloldalasan elvigyorodott.

Azonnal visszafordította a képet, és kihívóan Juditra nézett. Ide figyelj, szállj le rólam! – gondolta, de hangosan nem mondta ki, és apró hullámban átcsapott rajta a szégyen. Az ember nem vág ilyet annak az arcába, akinek a keze kacska, s ezért úgy fogja a ceruzát, mint egy kés nyelét. Még akkor sem, ha éppen össze voltak veszve.

–Aha.

–Tapétamintának viszont ronda.

–Nem tapéta.

–Pedig azt hittem, azért rajzolod folyton, mert otthon mindig ezt bámulod a faladon.

–Fogd be! – sziszegte Emese. Ez övön aluli volt, Juditnak máskor tetszettek a rajzok a falán, sőt maga is elkezdett egy képet, amit poszterként föl akart rakni saját

magához.

-Vagy megint föl akarsz vágni?

Megfogta a radírt, és átfutott az agyán, hogy akkor most beleradíroz Judit - precíz körvonalú, de maszatolósan árnyékolt - vázájába, csakhogy a rajzlap túl messze volt tőle, ő nagylány már az ilyen kicsinyességekhez, és különben is mindenki Judit pártját fogná, ha megtenné. Csak azért, mert furán maga elé szorítja a kezét menet közben is, mindenki úgy érzi, élből sajnálnia kell. Pedig ő ismeri, tudja, hogy milyen. Még mindig forróság öntötte el, ha az előző heti veszekedésükre gondolt. Veszekedés? Csak egy kőként arcába repülő vád, aztán sértett hallgatás, ami azóta sem oldódott fel, legfeljebb pillanatokra. Még az osztályteremben is szétültek.

Végül a saját képéről radírozott ki egy kunkort, és nagy múgonddal újrarajzolta. Nem is figyelek rád, beszélj, amit akarsz! Judit azonban visszatért rajzához, és nem foglalkozott többet Emesével.

Néha jó lenne tudni, miért csinálja. Vagy miért nem csinálja végig, ha már elkezdi a szívatást. Talán megbánta, amit mondott? Judit arcélét nézte, ahogy a papír fölé hajol. Szája megint közönyösen biggyedt le, mintha az imént nem is kötött volna Emesébe, és nem létezne számára semmi, csak a rajz.

Erzsi néni becsukta könyvét, és felállt. Emese összerezsent, és egy pillanatra átfutott rajta, hogy talán még maga elé vehetne egy üres lapot, amíg a tanárnő az U szarának külső részén végigsétál és hozzá ér. Aztán meggondolta magát, és ismét kézbe vette a ceruzát. A lapon burjánzó rengeteget úgysem tudta volna letagadni. Meg aztán, elég pofás, gondolta. Judit meg egyszerűen irigy. De ez nem hangzott meggyőzően. Ha irigy is, nem emiatt.

Sóhaj hallatszott a háta mögött.

-Már megint nem azt rajzolod, amit kéne -
mondta halkán Erzsi néni.

Judit megint fölnevezett, és mosoly ült ki arcára. Emese szúrósan rámeredt, de barátnője nem fordította el tekintetét. Újabb fejek emelkedtek föl a papírokról.

-Így sikerült.

-Megígérted, hogy a feladattal foglalkozol.

- Nem ígértem meg! - vágta rá rögtön. Ebben biztos volt.

-Halkabban! Mi az, hogy nem ígérted meg? - Erzsi néni arcán két piros folt jelent meg. - Múltkor beszéltünk róla, és te is tudod, hogy magadnak rajzolgatni otthon is lehet. Azt mondtad...

-Mondtam, hogy igyekezni fogok, de nem ígértem meg, tanárnő.

-Ne lovagolj a szavakon!

-Pedig fontosak.

Igazam van, nekem van igazam, ez járt fejében, de látta, hogy a tanárnő ugyanezt gondolja. Egyforma tekintetük összekapcsolódott.

-Megígérted, hogy rendes leszel - hallotta Erzsi néni hangját.

-Mondtam, már, hogy nem ígértem meg!

-De emlékezz...

-Mindig emlékszem az ígéreteimre! - vágott a szavába Emese.

-No jó - gyúltak még vörösebbre a rózsák a tanárnő arcán. - Ebből elég! Menj haza, és gondold át! Nézz egy kicsit magadba! Mi lesz? Menj szépen haza!

Emese Erzsi néniére bámult. A nő hangosan vette a levegőt, de a tekintete merev volt és határozott.

-Jó - mondta Emese, és forró viszketést érzett a szemében. - Oké. Megyek.

A rászégeződő kíváncsi és kárörvendően fürkésző pillantásokat kerülve fölvette táskáját és rajztábláját. A ceruzákat és a radírt beszórta a hátizsák egyik zsebébe. Csak egy pillanatra nézett föl, hogy dacosan végigmérje Juditot, de a másik lány ezúttal nem volt kárörvendő. Arcán aggodalmat látott, és leheletnyi zavart.

-Szasztok! - mondta a linóleumpadlónak, és becsukta maga mögött az ajtót.

Nem ígértem meg semmit, örvénylett benne a forró gondolat. Tudnék róla.

A gimnázium aulájában megállt, és eltette a mappába a rajztáblát és a papírt. Én emlékeztem jól; nem ígértem semmit. Jobb volt erre gondolni, mint azzal foglalkozni, miért tolakszik elő mindig a rengeteg képe, miért érzi úgy, hogy egy vonal sem állhat magában, mindegyik csupán része egy nagyobb mintázatnak, és összefonódás nélkül árva? A papír az utóbbi időben viszkedett, ha nem rajzolta tovább a csomókat és egymásba kulcsolódó lombokat.

Kiskora óta vonzódott az indákhoz. A polcán három különböző kiadású Mucha album állt, és egy nagy mappába lefűzött vagy háromszáz, az internetről letöltött ősi és modern kelta csomómintát. Némelyik képen a vonalak csupán látszólag alkottak végtelen hurkot - ezeket félretette. Csak az a mintázat volt tökéletes, amely önmagába ért vissza, és végtelen mélységébe vonzotta a szemet. Ezt Anyától örökölte, ő is a csomókat szerette: rajzolni is, kötni is. Azt akarta, tanulja meg azokat ő is, de amikor a saját ötleteit is beléjük szőtte, az anyja elvesztette a türelmét. Nem szabad, mondta. Tanuld meg a tiszta mintát!

Emese sosem értette egészen, miért. Neki egyik minta sem engedelmeskedett, csupán szép volt. Anyával ellentétben nála nem volt tétje.

Odakinn fellélegzett. A gimnázium időtől sötét téglalapületének árnyéka végigsimította, majd lemaradt mögötte. Zöld fák szegélyezték a Cházár András utcát, leveleik között átszikkasztott a napfény, és Emese fölvette a menő napszemüveget, ami sokkal jobban festett, mint a márkás cucc, amivel Luca villogott.

A mappát lóbálva végigsétált az utcán, és azt bizonygatta magának, hogy nem is baj, hogy hazaküldték, mert Erzsébet néni ugyan nem ígért semmit, a szomszéd Gabinak viszont igen. Érezte az ismerős lelkifurdalást, lábában a sürgetést, ami azt súgta, veszélyben az ígérete. Nem nagyon, de annyira igen, hogy magasabbra lendítse a mappát és a zöldnél gyorsabban fusson át a zebrán, pedig nem is jött még a hetes busz. Otthon, Gödöllőn várt rá a kismacska, amelyet Gabi a nővére születésnapjára szánt, de nem tudott addig máshol elrejteni.

Vajon mennyi ideig bírja ki egy macska unatkozás nélkül? – gondolta, és eszébe jutott, hogy talán nem is csukta be a szobaajtókat, és a polcokon ott vannak Apa féltett faszobrocskái, meg a rengeteg bekeretezett kép. Azokért nem is kár. Ha esetleg a macska összetörné őket, akkor Apa nem gondolna folyton Anyára, nem emlékeztetné állandóan a hiányra a rengeteg fotó. Emese nem volt elég bátor, hogy levegye a fényképeket.

Lehet, hogy Apából is csak a bátorság hiányzik.

A busz végigzörgött a Thököly macskakövein, és egy sóhajjal kinyitotta ajtaját.

De ott voltak a díszpárnák is. Meg a szobanövények. Még jó, hogy Apa kőgyűjteményébe a macskának beletörne a foga. Megigazította a napszemüveget, és végignézett a busz utasain, hogy vajon ki nézi. Mindenki idősebb volt nála.

Hát, most már mindegy. Ha a cica szétkapja a

lakást, akkor sem tudok mit tenni ellene. Végül is csak azt ígértem meg, hogy a macskára vigyázok. A bútorokról nem volt szó.

De továbbra sem tudott megnyugodni. Futva rohant át a buszmegállóból a villamoshoz, és pofákat vágott, amikor az csak vánszorgott, hogy mindenki jól lássa, mennyire bosszantja a dolog. Egy öreg néni végigmérte, aztán megvetően elfordult. Emese ettől még idegesebb lett.

Fogadjunk, hogy téged nem vár otthon egy rád bízott kismacska.

Mire az Örsre ért, a túsúrásból lassan bizonyosság lett. Izzadva és hajfürtjei végét rágcsálva várta, hogy végre elinduljon a HÉV. Gyomrában állandóvá vált a bizsergés, és nem is múlt el addig, amíg a vonat Kerepeshez nem ért. Lassan húzódott vissza, akár a dagály, és egyáltalán nem nyugtatta meg Emesét. Az a zavaró gyanúja támadt, hogy elkésett.

De ha elkésett, akkor... És itt már nem a kismacskáról volt szó, bár elég baj lenne, ha valami történe a cicával: Gabi valószínűleg jó sokáig nem bocsátaná meg neki, amúgy sem olyanok köztük a dolgok, mint régen, mielőtt külön gimnáziumba kerültek. Nem, itt az ígéretről volt szó, amit talán nem tartott be. És az ígéretnek édes mindegy, önhibáján kívül vallott-e kudarcot vagy szándékosan.

Levette a napszemüveget, kivette hátizsákjából a Robin és a láthatatlanokat, és megpróbált olvasni. Az érzés nem tért vissza. Emese azt mondta magának: minden rendben, és megkereste a behajtott fülű oldalt. A HÉV zörögve megindult.

Mogyoród úgy suhant el, hogy Emese addig egyszer sem lapozott. A fények és árnyékok végigtáncoltak a könyv sárga lapjain, a betűk

összemosódtak. Ujjai beleolvadtak a papírba, csak zöldre lakkozott körmei látszóttak, mint bogarak füzére.

Úgysem érsz haza hamarabb, gondolta. Akár bele is törődhetsz.

Kicsit megdöntötte a könyvet, hogy az ablakon bevágó fény ne a szemébe villogjon.

Amikor legközelebb fölnézett, már a Széchenyi térnél jártak, és hangos alsósok vágódtak az ülésekre. Visongó tülekedés támadt, ahogy az osztály hierarchiája szerint a kedvencek mellé furakodtak. Odébb húzódott. Öt éve még én is ilyen voltam, jutott eszébe. Vézna, szemüveges kisfiú került mellé, aki nem volt olyan szerencsés, hogy benne legyen abban a négyesben, amelyik elfoglalta a szomszédos helyeket.

Hangosak voltak, Emesének már a homloka is bizseregni kezdett. Ha behuntya a szemét, mindig megérezte, ha az ujjával valaki a bőréhez közelít - ez is olyan volt. Mintha valami egyre csak közeledne felé, de soha nem érintené meg, hogy bizonyos lehessen a jelenlétében.

-Tudom, miért ültél oda - hallott meg egy éles kislányhangot. Felnézett. A tőle jobbra ülő fiú kínosan vigyorgott. Amikor a szomszédos ülésen barátnője mellett szorongó kislány észrevette, hogy Emese nézi őket, a szeme megrebbent, és még hangosabban folytatta. - Tetszik, mi, hogy mesét olvas?

A kisfiú lopva rápillantott, aztán motyogott valamit, ami nem volt elég hangos, hogy meg lehessen érteni, de annyira igen, hogy a többi gyerek is odaforduljon. A HÉV csikorogva befordult Palotakertnél, és megállt a vadszőlővel benőtt trafóház mellett.

-Peti még mindig magyar népmeséket olvas, és bele van zúgva Tündér Ilonába! - fordult a barátnőjéhez

a kislány.

Divatos rózsaszín pólót és farmert viselt, és igazi aranygyűrű volt az ujján. Judit jutott róla az eszébe, pedig a barátnője fakó, alaktalan ruhákat hordott, és soha nem viselt ékszert. De ő is mindig beletalált mások elevenjébe.

-Nem is! - csattant föl a kisfiú, és fészkelődni kezdett, de hangján érezni lehetett, hogy ez csak félig ellenkezés-- Nem azért.

-Hogy lehet beleesni valakibe, aki egy könyvben szerepel? - kérdezte a barátnő, és kipukkadt belőle a nevetés.

A kisfiú elvörösödött. Emese ránézett a két lányra és a csillogó szemmel figyelő hallgatóságra, de érezte, hogy nem ő az érdekes. Ő csak ürügy, a froclizás már jóval korábban, a megállóban elkezdődött. Vagy talán már hónapok óta tart.

-Biztos azt hiszi, hogy ő a fehér lovas királyfi! - kacagott a rózsaszín kislány. Szája elé tette kezét, de a nevetés előgyöngyözött mögüle.

Emese arca lángra gyúlt. Eszébe jutott Judit, ahogy előző héten, miután ő legurult a lépcsőn, és elmondta, miért, azt kérdezi: Hülyének nézel? Azt képzeled, mesehős vagy? Egy rohadt királylány? Amikor megpróbálta megmagyarázni, Judit az arcába vágta: Azt hiszed, olyan különleges vagy? Akármit találsz ki, ugyanaz a senki leszel. Utána mindketten megdermedtek, kicsit riadtan, nagyon dühösen, és aztán nem beszéltek többet róla. De másról sem.

-Lehet, hogy nem királyfi - szólalt meg. - És? Még mindig jobb fej, mint ti, hülye pisisek.

Azzal felállt, táskájába tette könyvét, és átfurakodott az alsósok között az ajtóhoz.

A nevetgélés elhalt mögötte. Amikor hátranézett,

mielőtt leszállt volna a végállomáson, látta, hogy a kicsik meglepve bámulnak rá.

A lépcsők kihagyásával leszökkent a HÉV-ről a peronra. Átrohant a vonat mögött, egy pillanatra megtorpant, míg fölmérte a forgalmat, aztán már száguldott is hazafelé.

A gyomra égetett. Rászorította kezét, pedig tudta, hogy nem ér semmit, ettől nem lesz jobb, ezt csak elviselni lehet, és reménykedni benne, hogy valahogy, valamikor majd csak elmúlik.

-Hová rohansz úgy, csibém? - kiáltott rá Annus néni a kertjéből, amikor befordult az utcájukba. Hátranézett - kék ruhás, nagydarab nő kapával a kezében -, de aztán csak intett, és rohant tovább.

A kapunál zihálva megtorpant, és beletúrt a táskájába, hogy megkeresse a kulcsot. A póló a hátához tapadt. Izgatottságában olyan erősen fordította el a kulcsot, hogy a zár megnyikordult; aztán belökte a kaput. Alig érezte bakancsa talpa alatt a lépcsőfokokat.

Odabent arcul csapta a csend és a hűvösség. A kinti meleg, a szomszéd fűnyírójának zümmögése elhaltak, és Emese egyedül maradt a hasfájással. Mélyet lélegzett, hátha elmúlik, pedig tudta, hogy fölösleges: ez nem betegség, hanem büntetés. Ezt nem képes Judit felfogni.

A ház feltárulkozott előtte, ahogy végigsétált az előszobán. A cipőszekrény mellett a kartonládában összepisilt macskaalom. A konyha kövén szétszóródott szárazbab. Emese elhúzta a száját. A cica azonban nem volt sehol, csak rombolásának nyomait látta: egy feldöntött kakaós doboz az asztalon, egy letépett levél a nappali szőnyegén, félrekarmolt függöny a nyitott ablak előtt.

Emese megállt az ablak előtt és rámeredt.

Hülye, mondta magának. Idióta, barom, amőbaagyú.

Térdre esett a piros-barna virágos szőnyegen, de meg sem érezte (aki elájul, miért nem töri magát össze soha?), mert gyomrába fájdalom mélyedt, és ezen kívül egy darabig nem is létezett más. Tudta, hogy folynak a könnyei, de amikor odanyúlt, hogy letörölje őket, ujjai érzéketlenek voltak. Semmit nem érzett, csak a fehéren izzó csillagot a hasában. A büntetést.

Miért ígérted meg?

Gabi tétova hangja, ahogy átszólt a kerítés fölött. Amikor megkérdezte, hogy nála hagyhatja-e pár napra a macskát, még nem ígért semmit. Akkor még óvatos volt, különben is túl régen beszéltek egymással, hiába voltak szomszédok. Apa beleegyezett – csak három nap, rendben? És utána nincs nyafogás, hogy én is kérek kiscicát –, és másnap Gabi megjelent, hátizsákjában egy macskakölyökkel. A két lány Emese szobájának szőnyegén ülve nézte, ahogy a cica fölfedezi és megszaglássza a sarkokat.

Lenyűgözte a macska. Talán ez volt az oka, hogy amikor Gabi megkérdezte, vigyázni fog-e rá, amíg érte nem jön, gondolkodás nélkül rávágta: igen, persze, megígérem.

Hülye, sírta a szőnyegen. A macska volt az oka – túl helyes volt; meg Gabi, akinek soha nem tudott igazán nemet mondani. De akármi volt is az ígéret magyarázata: az ablak nyitva maradt.

A fájdalom lassan lüktetéssé szelídült, és az éles szagatásokat tompa váltotta fel. Föülült, és megtörölte arcát és orrát. Az ablakra nézett, amely előtt a függöny lágyan fodrozódott a beáramló fuvallatban.

-Nem kellett volna kimondanom. Mondhattam volna azt is, hogy rendben, vigyázok, ahogy tőlem telik.

Hülye.

Megdörzsölte hasát, és felszisszent, amikor újra belehasított a fájdalom.

Az ígéretetek nagyon fontosak, hallotta anyja hangját a fejében. Az emlékhöz nem tartozott arc, pedig a fényképekről újra megtanulta azóta, hogyan nézett ki. Soha ne ígérj semmit, amit nem tudsz, vagy nem akarsz betartani. Mondd, hogy nem ígérheted meg. Viszont ha valamire ígéretet teszel, azt be kell tartanod, akármilyen nehéz is, akármennyi szenvedéssel is jár. Különben... megfizetsz.

Emesében fölkavarodott a harag. Itt ül a nappali szőnyegén, fáj a hasa, mert nyitva maradt egy ablak és kiszökött rajta egy kismacska, és ráadásul anyja tanácsai kísértik. Az anyjáé, aki nem tartotta be a legfontosabb ígéretet, ami csak létezett. Aki azt mondta, visszajön, de mégsem jött vissza soha. Nem hitte, hogy majd a jövőben egyszer megjelenik és beváltja az ígéretét. Elkésett, gondolta dühösen.

Lassan föltápáskodott a földről, az ablakhoz ment, és becsukta. A macska valószínűleg úgysem tudna kintről fölugrani a párkányra, még ha vissza is talál a házhoz. Azért kinyitotta és résnyire hagyta a bejárati ajtót, hátha.

Felsőhajtott, és most már nyugodtan ment föl a szobájába, hogy kipakolja a táskáját. A hasfájás elmúlt, a büntetést megkapta. Csak a bűntudat maradt.

Egyszer, negyedikes korában az iskolában esett össze, mert megígérte Gabinak, hogy lemásolhatja leckéjét, de végül elfelejtette megírni. Csak akkor jutott eszébe, mi ment ki a fejéből, amikor már halántékon vágta a fájdalom. Azóta noteszben vezette, mit ígért és kinek. Ha egy ígéretet teljesített, kipipálta.

Akkor végigjárt néhány kórházat, bár ő is, apja is

tudták, hogy fölösleges: erre nincsen magyarázat. De panasz nélkül végigülték a vizsgálatokat – ő bent, Apa odakint, végül hallgatagon, egymás kezét fogva hazamentek.

Az orvosok nem találtak semmit, de ez csak Emesét lepte meg egy kicsit – ő azt hitte, mindenre van gyógyszer. Az utolsó vizsgálatnál, amikor a doktor vidáman közölte a kislány apjával, hogy nincsen aggodalomra semmi ok, hirtelen közbevágott azzal, hogy az anyja tündér, ő pedig szintén az, de az orvos csak nevetett, és azt mondta, hogy persze. Később, hazafelé Apa elmondta neki, hogy jobb, ha nem beszél erről senkinek, mert nem fognak hinni neki, és később már nem is nevetnek majd. Ez a kettőnk dolga, magyarázta.

Igaza volt. Minek mondta el Juditnak? Ő sem hitt neki, és amit mondott... Emese szíve megsajdult. Azt mondta magának, hogy nem érdekli, de mégis fáj. Egy átlagos nulla lennék?

Az átok miatt megtanult óvatosan ígérni és állni a szavát. Ha vigyázott, minden rendben volt; ha hibázott, akkor apjával ketten megvárták, míg véget ér a roham, vagy fogszorítva viselték a többi következményt: csonttörés, bokarándulás, apró véletlenek, amelyek mégsem azok – és megpróbálták valahogy teljesíteni az ígéretet.

Leült az asztala mellé, és tenyerébe támasztotta állát.

–Most pedig... ha macska lennék, hová mennék?

–A macskák soha nem mennek messzire – mondta

Adél. – Kófic gyakran napokra eltűnik, de aztán mindig előkerül. Múltkor fölriadtam az éjjel, és tudtam, hogy oda kell mennem az ablakhoz. Valami sötét ízé csörtetett át a kerten. Kinyitom az ablakot, a macska meg be, akár egy ágyúgolyó, nyomában egy dobermann. Rácsapom a pofájára az üveget, Kófic meg megfordul, és mintha nem is őt üldözték volna, elkezd kajabálni, hogy „láttad, hogy majdnem megevett?” – Emese nagynénje cigarettától rekedt nevetése végigkaristolta a szoba falait.

-Együttérzésed szinte megható – morogta Apa.

-Ugyan, csak egy macska. Majd visszajön.

Adél zavartalanul rámost tovább. Miután elrakta a megszáradt edényeket, kicsomagolta a magával hozott műanyag dobozt, és kivette a diós süteményt. Időnként lenyalta ujjáról a morzsákat.

-De ez egy kismacska – mondta vékony hangon Emese. Nem bírt ülni, a járkálástól pedig még idegesebb lett, ezért inkább a falnak dőlt. – Azt se tudja, hol az otthona.

-Minden macskának kiváló tájékozódási képessége van. Beléjük van építve. Vagy a nagy macskaadót fogják, és úgy navigálnak.

-Adél, az isten megáldjon, legyél már egy kicsit komolyabb! – csattant föl Apa.

-Neked meg nem kell elolvadnod abban a pillanatban, hogy a lányod szája lefelé görbül. Legalább te lehetnél hidegfejű – lépett ki a konyhából, kezében a süteményestállal. – Én is hallottam, hogy eltűnt a macska, nem vagyok süket. Amióta itt vagyok, mást sem hallok. Hát én azt mondom, egyetek diós sütit, és üljetek le a feneketekre, a macska meg majd visszajön, ha akar.

Apa dühösen legyintett egyet, aztán még egyet, ezúttal másként, és vett magának egy süteményt.

-Semmiel sem lesz nagyobb kedve visszajönni,

ha a plafonon vagytok, mint ha nem – kínálta meg Emesét a nagynénje.

Elfordult. Ígéret, zúgott benne. Valami történni fog. A délutáni fájdalom csak kóistoló volt.

-Sétálok – mondta, és ellökte magát a faltól. Kikerülte a süteményestálat és Adélt.

-Sündisznó. Ilyenkor adok hálát az égnek, hogy nekem nincs kamaszlányom – morogta nagynénje.

Apa megpróbálta elkapni a tekintetét a nővére háta mögött.

Emese csak ránézett, de aztán ment is kifelé.

-Segítsünk? – kiáltott utána Adél.

-Nem kell.

Kilépett a hűvössé komiszodott estébe. A szürke égről súlyos, szürke felhők csüngtek. Érezte, hogy hideg lesz, és a póló nem elég, de már nem akart visszafordulni. Ha most visszamenne a kabátjáért, Apa vagy Adél megkérdeznék, hogy „na ugye, mégis hideg van?” vagy „menjünk mégis veled?”. Nem tudta egészen pontosan, miért nem akar ilyesmit hallani. Csak annyit tudott, hogy valahányszor valaki aggodalmasan megtudakolta, nem fázik-e, nem sok-e annyi spagetti vagy nem kéne hamarabb hazamennie, valami megfeszült benne, és ez az arcán is látszott.

Az utca csendes volt, csak a kettővel odébb lakó szomszéd csattogott még ilyenkor is a fűnyíró ollóval a verandáról kiömlő fényben. Többször is mondta, hogy nem hisz a fűnyíró gépekben. Nem nézett föl, amikor Emese elhaladt a kerítés mellett.

Félig reménykedve, félig a rend kedvéért benézett a kertekbe, de valahogy érezte, hogy ennyire nem lehet egyszerű megtalálni egy macskát. Nem elég végigmenni egy utcán, bepillantani a kertekbe és néha cicegni. Soha semmi nem ennyire könnyű.

Végül visszakanyarodott a házuk felé. Ennek így nem volt értelme, az árnyékokat már nem tudta megkülönböztetni egymástól. Vajon melyik bokoré, melyik macskáé, melyik kerti törpéé? Valami mást kell kipróbálnia.

Az utcán már fölkapcsolták a közvilágítást, és halványsárga tócsák folytak szét az aszfalton.

Amikor visszament, és becsukta maga mögött a csomómintás ajtót – Anya véste bele a fába, még amikor óvodás volt, azt mondta, védi majd –, Apa és Adél az asztalnál ülve beszélgettek, szorosan egymás mellett. Nagynénje a karjára hajtotta fejét, vörösre festett haja szétterült az asztalon. Apa bögréje két tincs között állt.

–Máris visszajöttél?

Emese megsemmisítő pillantást vetett az apjára. Erre nem volt érdemes válaszolni.

–Átmentél Gabihoz? – kérdezte Adél.

–Nem – felelte, és fölszaladt a lépcsőn.

–Vissza fog jönni! – kiáltotta utána nagynénje. – És egyél majd a sütiből!

Kizárta szobájából a felnőttek beszélgetését, és leült az ágyra.

A cicát az utcán kóborolva nem fogja megtalálni – mi van, ha éppen akkor surran át egy bokor alatt, amikor ő pont nem arra néz, ha épp elkerülik egymást, vagy ha mindig éppen ellenkező irányba kószálnak? Ujjai olyan szorosra zárultak, hogy az már fáj, de nem lazított a fogásán.

Valamit pedig tenni kell. Mert holnapután...

Talán egy hirdetés. Igaz, azt Gabi is látni fogja, mert nem messze lakik, de mindegy. Akkor majd elmondja neki, és nagyon fogja sajnálni, Gabi pedig talán duzzog majd egy kicsit, de nem sokáig. Sohasem szokott sokáig. Nem is érdeklí igazán, mi van velem, bizonyára

azért.

Óvatosan a mappa után nyúlt.

Hirdetés, képpel. Aztán beszkennele és kinyomtatja Apa gépéről, reggel pedig hamarabb felkel és a HÉV-hez menet fölragasztja.

Az asztalhoz ült, és elővett egy rajzlapot, majd félbehajtotta. Ceruzáért nyúlt, és előbb megírta a szöveget (nyolchetes, fekete alapon fehér foltos lánycica elveszett, gazdája kétségbeesetten keresi, az alábbi telefonszámon. – Apáé vagy az enyém legyen? – Jelentkezzen, aki megtalálja, köszönöm, köszönöm! – Nem csak a macskát mentitek meg, hanem engem is, úgyhogy mindenki jól nézzen körül!). Utána szájába vette a ceruza végét, és elgondolkodva rágcsálni kezdte.

Hogy nézett ki a cica? Volt egy folt a szeme fölött, meg három lábán fehér zokni, és egy nagy, körte formájú pacni a hátán is.

Biztos ez?

Kivette a szájából a ceruzát, és rajzolni kezdett.

Miután meghúzta a körvonalakat, már nem számított, hogy ez egy hirdetés lesz. Puha bundát satírozott neki, ahogy egyik mancsa játékosan a levegőbe kapott, mintha egy legyet kergetne. A szeme hunyorított, a farka begömbült.

Emese belemélyedt a rajzba, a ceruza hegyével követte a görbületet, aztán tovább kanyarította a kacskaringót, visszavezette önmagába, bonyolult kulcsformát alkotva a papírlapon. Vonalak vonaglottak mindenütt, vonták magukkal, egy pillanatra még mintha színes folyamot is látott volna, és amikor végre hátradőlt, szimmetrikus lóhereforma virított a papíron a macska alatt, egyenesen a farkából növe ki. A szövedék tökéletes volt, egyik kanyar sem indult a semmibe. A minta a macskától indult és oda is ért vissza.

Ismerős volt. Már látta egyszer, valahol, talán az anyja rajzolta föl valahová.

A hirdetést azonban elrontotta.

Ingerülten fújt egyet, megfordította a papírlapot, és újrakezdte az egészet. A cicát ezúttal elnagyolta, csak földobta a foltokat, és átmásolta a szöveget. Dühösen, gyorsan dolgozott.

Halk, álmos nyávogást hallott.

A ceruza megdermedt a papír fölött. Körülnézett, de nem látott semmit.

A grafithegy a rajzlap fölött lebegett. Halk kaparászás hallatszott az ágy végéből. Emese fölállt.

Az ágy és a fal között, a tornazsákon, félig a kiráncigált törölköző alá bújva ott feküdt a macska, és nagyot ásított.

-Te hülye! - suttozta, és majdnem elsírta magát megkönnyebbülésében. Magasra emelte és a kézfeje mélyedő karmokkal mit sem törődve a levegőbe emelte. - Te kis hülye!

A macska meleg volt és puha, nyolchetes, lány és foltos, Emese keze mégis megdermedt simogatása közben.

A hátán ott volt a körte formájú folt, ahogy először emlékezett, és ahogy megrajzolta az első képen - de most, hogy jobban belegondolt, eredetileg nem is így nézett ki. Kalap alakú volt mégiscsak, gondolta, egyre magabiztosabban. Nem ilyen.

Nézte a macskát a három fehér zoknival és a két folttal, és tudta, hogy ez nem ugyanaz a cica, mint amelyiket Gabi áthozott és ő elvesztett, bármennyire is hasonlít hozzá. De hogy került volna ide egy másik macska?

Elgondolkodva szájába vette az ujját, ahogy a rajzot nézte, aztán vállat vont.

Senki más nem fogja észrevenni a különbséget.

Részlet a szerző közelmúltban megjelent regényéből.

Lásd: Kaláka könyvajánló

<http://kalaka07julius.homestead.com/konyvajanlo.html>

Kapható a könyvesboltokban.